

CHRISTO-

A Soproni Evangélikus
Egyházközség lapja

ingyenes kiadvány

XVIII. évfolyam, 1. szám

PHOROS

2011. böjt

Furcsa és groteszk Brueghel képe: a farsang és a böjt csatározásáról szól. A baloldali, pocakos alak egy boroshordón ül, jobb oldalon egy csontsovány aszkéta, a böjt szimbolikus alakja veszi föl vele a harcot. Nekem nem úgy tűnik, mintha az egyik vagy a másik nyeresre állna.

Azt hiszem, mindannyiunkban zajlik ez a harc, ha komolyan vesszük magunkat. Sőt, az egész európai kultúra részese ennek a harcnak. A középkor sok gondolkodója a nevetést, a vidámságot eleve gyanúsnak, Krisztushoz nem illőnek ítélte. Ma sokak számára a buli, a féktelen vidámság jelenti a központot, amit csak megszakítanak a szürkének kikiáltott hétköznapiak.

Holott a Prédikátor szerint *megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek. Megvan az ideje a gyásznak, és megvan az ideje a táncnak.* (Préd. 3,4). E kettőt – mulatságot és magunkba fordulást, farsangot és böjtöt – kár lenne egymás ellen uszítani, de kár lenne összemosni is. Mindegyiknek megvan a maga ideje. Most éppen – egy örvendetesen hosszú farsang után – a böjt ideje jött el. És ez így van rendjén.

Ne feledjük el: Jézus valószínűleg maga is táncolt a kánai menyegzőn, ahol a vizet borrá változtatta. De a Golgota felé már nem tánclépésekben ment. Mindennek megvan a maga ideje.

Hegedűs Attila

Tűnődés a családról

Nem szeretem az erkölcsösözöket, az új időkben veszélyt szimatolókat, a régi szép korszakok után vágyódókat. Nem hiszek a retróban sem, holott épp annak az időszaknak a zenéjét kívánja feléleszteni, amiben én magam is kamasz voltam. Nem hiszek *a régen minden jobb volt...* kezdetű szövegekben.

De most megijedtem. Amikor a tizenéves diákjaimnak felteszem a kérdést, szerintük melyik a jobb, az együttélés vagy a házasság, akkor elsöprő a vélemény: az együttélés a jobb, mert könnyebb szétmenni, ha nem sikerül a kapcsolat. A felfogás két okból is feltűnő: egyrészt valami azért értékeesebb, mert könnyebb (vagy annak látszik). El lehet azon gondolkodni, hogy mennyivel könnyebb egy szakadás, tönkrement kapcsolat után újraépíteni az életünket – a „könnyebb” csak látszólagos. Számomra most fontosabb az, hogy ezeknek a fiataloknak a *könnyebb* az érték, és nem érték küzdeni azért, amit fontosnak tartok.

Ugyanilyen nyugtalanító a fiatalok megnyilvánulásában, hogy természetesnek veszik egy szerelem halálát, hogy eleve a vége felől értelmezik a kezdetét is. Persze Zorán is megénekelte, hogy *„a szerelemem múltnia kell, és ha múltik, akkor fájniuk kell”*, de ez egy meglett férfi szomorú tapasztalata, nem egy élet elején álló fiatalé. Honnan vették ezek a gyerekek ezt a tapasztalatot? Kinek az élményeivel élnek együtt?

Ha már Zoránál tartunk: az általa énekelt *Apám hitte* nemzedéki himnusz lett,

annak a hitvallása, hogy a felszínen mutatkozó különbségek, értékrendek közötti különbségek ellenére van valami mélyen rejtett kapcsolat, ami összeköt az előttünk járókkal. Gyönyörű dal.

Mostanában fedeztem azonban föl egy másik dalt, a Vad Fruttik válaszát erre az énekre: *Nem hiszek*. Egy nemzedékkel későbbi fiatalok ordítják mikrofonba a fájdalmukat: nem hiszek apámban. Mielőtt valaki ezt a hagyományos kamaszkori lázadásnak hinné, íme, itt a dal első versszaka:

*„Az én apám erősebb, mint az Isten
Gyerekként a templomban csak azt kértem,
Hogy ne legyen belőle lecsúszott nagyívó
De a harcban alulmaradt a Mindenható.”*

Riasztó ez a versszak. És főleg azért, mert már nem kivétel. Nem sírom vissza azt az időszakot, amikor a gyermek semmit nem láthatott szülei emberi nyomorúságából, amikor a *„Nicht vor dem Kind!”* fojtogató légkörré változott, amikor semmiről nem beszéltünk, így semmit tettünk rendbe. Nem az álszentséget kívánom vissza. De hogy egy nemzedék nő föl abban, hogy úgy érzi, semmire nem tudja azt mondani: ezt a kincset kaptam örökségül – ez félelemmel tölt el.

Ezékiel próféta idézi korának közmondását: *az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle*. Igaz, ő az evangélium hirdetőjeként így mondja: soha többé ne emlegessétek ezt a mondást, mert az Istennek más a terve veletek. Igen, az a reménységünk, hogy a szörnyű hagyaték, amit az ifjakra hagyunk, nem szüli újra önmagát. A jelen tapasztalata azonban a közmondásnak ad igazat, és jó ezt komolyan venni.

Túl sok család esett szét a szemem előtt az elmúlt években. Akik ezt elszenvedték, azok nem mind voltak nagyívók, nőcsábászok, erkölcsileg hiteltelenek, sőt, sokan nagyon is igyekeztek minden fronton megállni a helyüket: szakmában, pénzkeresetben, társadalmi felelősségvállalásban – és emellett házastársként és szülőként is. Nyomaszt a gondolat: lehet, hogy azért futottak zátonyra, mert mindenhol jók

akartak lenni? Néha az az érzésem, hogy az élet egyéb területei mintha tudatosan összefogtak volna a család ellen. Jellemző erre annak a fiatal hölgynek a története, aki huszonévesen vezető pozícióba került. Ennek az volt az ára, hogy minden hétvégén csapatépítő meetingre és munkahelyi konferenciára kellett (illett) mennie. A tény, hogy a férjét és születendő gyermekét választotta, egyben megbízatása végét is jelentette. És lesajnálást, gúnyt néhány volt kollégája részéről...

Persze lehet úgy is élni, mint a szélfúttá falevél. Lehet úgy élni, hogy nincs egy biztonságos otthon, ahová hazamegyek a munkából. Biztosan vannak alternatívái a hagyományos családnak. A kérdés csak az, hogy ezek valóban ugyanazt jelentik-e a benne élőknek, mint a család a családtagoknak? Erre nem nekem kell megadnom a választ.

Amikor a családért harcolunk, amikor hangsúlyozzuk, hogy a család Isten szeretettel, jó adománya, akkor nem csak egy közösséget védünk, hanem azokat az egyéneket is, akik benne élnek.

Mindenesetre tény, hogy a hajó felborulni látszik: kevesen vállalják a házasság és a gyermekvállalás kalandját, és a felnövekvő fiatalok, úgy tűnik, eleve félnek tőle. Ez nem erkölcsi ítélet azok felett, akiknek más adatott vagy nem sikerült megvalósítani házasságukban és családjukban azt az örömet, amit Isten akart adni nekünk. Nincs jogunk rájuk követ vetni, hiszen akinek sikerül, azt élheti meg, családi boldogságának oka inkább az Isten kegyelme, mint a saját emberi nagysága. De az irántuk való empátia ne azt jelentse, hogy nem beszélünk arról, amire Isten maga is azt mondta: Íme, ez igen jó!

Hegedűs Attila

Gyökössy Endre: Hogyan böjtöljünk ebben a modern világban?

Böjt alatt mi rendszerint az étel-ital megvonását értjük. Szájunk megregulázását. Valóban. Jézus korában, sőt vagy másfélezer éven keresztül különös szükség is volt erre, mert gyakran a gyomor bűnei, az étel-falak zárták el tőlünk Isten halk és szelíd szavát.

Úgy érzem, manapság sokkal inkább a szemünket és a fülünket kell megböjtöltetni, hogy Isten halk és szelíd hangját meghalljuk, amely felülről és mégis belülről akar hozzánk szólni. Mi a feladat, a „leckénk” a halk és szelíd szó meghallása érdekében? Mondjuk egy héten legalább egy nap ne nyissuk ki a rádiót, televíziót, ne olvassuk el az újságok szomorú, riasztó, keserves, rossz híreit – az anti – evangéliumot, az ellenörömhírt-, amelyek bajokról, háborúkról, gyilkosságokról, sikkasztásokról, gazdasági és hatalmi küzdelmekről szólnak; ehelyett csöndesedjünk el.

Tudom, nem kevesen vannak, akik azt mondanák erre, hogy ez szinte képtelenség. Ennél sokkal egyszerűbb egy héten egyszer a gyomrot megböjtöltetni – és ez így is van. Nekünk azonban fontos ezt a fajta böjtöt gyakorolnunk. Csak így, szemünket-fülünket böjtöltetve tudunk olykor-olykor lényünk alaphangjára hangozódni, hogy így megtudjuk, mi rejlik bennünk. Mit mond a csend; Miről, kiről beszél lényünk mélye? Békés, tiszta hangok, képek jönnek-e elő, vagy zavaros, nyugtalanító, elintézésre váróak? Vagy éppen séggyel a nagy semmi?...

Azért is szükségünk van hang-böjtre, hogy rezonáló-képesek legyünk a belső-felső hangra, a Lélek szavára. Csak elcsöndesedve, szemünket, fülünket böjtöltetve tudunk kapcsolatba kerülni Isten Lelkével.

(Forrás: www.evangelikus.hu)

Örüljete az örülőkkel, sírjátok a sírókkal!

2010. évben megkereszteltük

Andor Áron Mátyás,
Arthofer-Szabó Kristóf,
Bakó Júlia,
Balog Lotti Emília,
Benkő Beatrix Boglárka,
Berta Zsófia,
Boros Csanád Hunor,
Boros Gergő,
Czigány Benedek Balázs,
Csomós Armand,
Csomós Olivér,
Döngölő Ádám,
Dreghici Maribell Pálma,
Dzikas Dominik,
Eberhardt Dávid,
Egresits Kitti,
Egresits Tamás,
Éliás Vince Mátyás,
Farkas András,
Farkas Fédra,
Fazakas Szidónia,
Fekete Milán,
Francsics Linda,
Füzi Ádám Bendegúz,
Füzi Sára,
Halász Eszter,
Hartvig Nikolett,

Holzhofer Vilmos,
Horváth Álmos Buda,
Horváth Krisztián István,
Hudomel Mira Sophia,
Jones Nadin,
Józsa Ambrus Dávid,
Koch Panka,
Komornoki Nóra Paula,
Koszorú Zsófia,
Kreisz Kristóf,
Laukó Ákos,
Lipták Levente,
Lipták Nimród Botond,
Mikáczó Marcell Mihály,
Molnár Anna,
Molnár Miklós Dezső,
Molnár Zoltán Erik,
Nagy Lél Bátor,
Nagy Levente Bulcsú,
Nagy Máté Olivér,
Nagy Veronika,
Nemes Hanna,
Németh Ágoston,
Neuwirth Máté,
Orbán Barnabás Balázs,
Podmaniczky Petra
Puljer Alex,

Rados Martin,
Rév Csenge,
Rév Olivér,
Sándor Hunor,
Sánta Péter,
Sári Boglárka,
Seregély Ármin,
Simon Jázmin Lídia,
Szála Anna,
Szalai Eszter Nóra,
Szalay Emma,
Szvitek Domonkos Kolos,
Tábori Sándor Márton,
Tomasec Noel Desiderio,
Tóth Emma,
Török Boglárka,
Vajda Lilla,
Váradi László,
Varga Botond,
Varga Júlia,
Verebélyi Márton,
Verebélyi Nóra,
Vető-Wolf Piroska Irma,
Vörös Csenge,
Wilfing Dávid,
Wratschko Lucas Volker és
testvéreinket.

Megáldottuk

Bajor János és Igrinyi Zsanett,
Bottyán Zoltán és Száz Henriett,
Döngölő István és Szalai Ágnes,
Fejes József és Horváth Renáta,
Halász István és Stippinger Erika,
Juhász Béla Zoltán és Molnár Zita Emese,
Kámán Arnold és Janzsó Katalin,
Kasztner Alfréd és Vinkovics Mónika,
Kelemen Gábor és Kóczán Veronika,
Kereki Béla és Milló Marianna Ildikó,
Lendvai Péter és Stöckert Viktória,
Németh Tamás és Barna Krisztina,

Rieckmann Patrick és Hódsági Ágnes,
Sárdi Tamás Levente és Göndöcs Tímea,
Sonntag, Matthias Dr. és Szarvas Anita,
Szentgyörgyvölgyi Tivadar és Bendes
Csilla,
Vágó László és Bendekovits Ágnes,
Varga István és Kürthy Viktória,
Varga Tamás és Patocskai Judit,
Varsányi Sebestyén János és Martos Réka,
Wienberger Richárd és Murányi Fatima
valamint
testvéreink házasságát.

Utolsó útjára kísértük

Alpár Geyza,
Aszalos Mihály,
Balogh József,
Balogh Kálmánné sz. Takáts Irén,
Balogh Lajos,
Bárdos Mária,
Bognár Józsefné sz. Mikó Ibolya Aranka,
Bondár Kálmán,
Bondár Kálmánné sz. Pieler Erzsébet,
Csorvás Sándor,
Dénes Ottó
Dévai Alfréd,
Diboky Miklós,
Drescher Ottó,
Fenyvesi Jánosné sz. Holz Terézia,
Fiedler Pál,
Friedrich Árpádné sz. Zách Anna,
Frivalszky Károly Józsefné sz. Thell
Paulina,
Gabnai Lajosné sz. Sebetich Erzsébet,
Garas Endréné sz. Takáts Terézia,
Góber Katalin,
Göttl Gyula,
Göttl Károly,
Grobits Károlyné sz. Marx Valéria,
Grosz Károly,
Hochecker Ferenc,
Horváth Dénes Dr.,
Horváth Józsefné sz. Doppler Margit,
Horváth Olga,
Horváth Rudolf,
Jakál László Pál Dr.,
Kánitsch Mihály,
Karakai Julianna,
Kisfaludy József,
Kiss Béláné Dr. sz. Zalántay Herta,
Koczor Ferenc,
Kozák Mihály,
Kozma Lajosné sz. Ráth Lujza,
Köppel József,
Kőrös László,
Kóvári András,
Krämer Borbála Ildikó,
Lackner Péter,
Lakatos Istvánné sz. Felber Lenke,

Lengyel Margit,
Linberger Gyula,
Linzer Sámuel,
Magassy Sándorné sz. Urbán Margit,
Malzl Miklós,
Medgyasszai Miklós,
Mihályi Istvánné sz. Francsics Mária,
Molnár Péter,
Molnár Sándorné sz. Kovács Julianna,
Mühl Konrád,
Nagy Béláné sz. Ódor Zsuzsanna,
Németh Antal,
Nyúl Ferencné sz. Schrantz Karolina,
Péter László,
Pfandler Károlyné sz. Pető Margit,
Podmaniczky Zsuzsanna Dr.,
Puskás Gábor,
Puskás Gáborné sz. Takács Sarolta,
Raffensperger Ernőné sz. Salamon Terézia,
Rózsás János,
Scheibel Lajosné sz. Göttl Erzsébet,
Soproni Gyuláné sz. Horváth Sarolta,
Stöckert Elvira,
Szalay Lászlóné sz. Tschürtz Terézia,
Szalay Zoltán,
Szálya Alajosné sz. Gallai Terézia,
Szarka Jenő,
Szarka Mihály,
Szimon Anikó,
Szlankó Károly,
Szőke Lajosné sz. Zethner Mária,
Teichtinger József,
Tomba Károlyné Dr. sz. Horváth Rozália,
Tóth Ferencné sz. Horváth Mária,
Trackl Károly,
Turcsányi Géza Gábor,
Vanya Jánosné sz. Hoffer Márta,
Varsányi Gyula,
Zarándi Sándor,
Zeberer Károly,
Zeberer Nándorné sz. Reisch Erzsébet,
Zethner György és
Zimonyi (Zwaller) János,
testvéreinket.

Egy kis statisztika

Népmozgalmi adatok 2010. évből a soproni Evangélikus Egyházközségről

Egyházközségünk tagjainak száma

egyházközség rész	státusz	egyházközségi tagok száma	választói névjegyzékben szerepel	istentiszteleten résztvevők átlagos száma
Sopron	anyaegyház	3 576	1 561	334
Balf	leányegyház	41	27	13
Fertőszentmiklós	szórvány	45	15	14
Nagycenk	szórvány	27	6	0

Keresztelés:

71 gyermek
6 fiatal (6–18 éves)
3 felnőtt

Esketés:

evangélikus pár 3
vegyes vallású pár 19

Temetés:

48 nő
39 férfi

Istentiszteletek:

vasárnap és ünnepnap : 123
családi istentisztelet: 35
zenés áhítat: 15
ökumenikus istentisztelet:3
mindezekből német nyelvű: 106 alkalom volt.

A teljes lelkészi és felügyelői jelentést a Christophoros húsvéti számában közöljük.

Szociális és Házi Betegápoló Alapítvány 2010-évi zárszámadása

Alapítványunk kuratóriuma 2011.01.24-én megtárgyalta a 2010-évi zárszámadást és a szakmai beszámolót.

Pénzügyi mérleg

Tényleges bevételek	10 226
Összes közhasznú tevékenység bevétele	9 610
Országos Egészségbiztosítótól	7 768
Egyéb	160
Pályázati úton elnyert támogatás	894
Közhasznú tevékenység bevétele	475
Egyéb bevétel	273
Helyi önkormányzattól	40
Vállalkozói tevékenység bevétele	616

Tényleges kiadások	11 010
Összes közhasznú tevékenység kiadása	10 394
Anyagköltség	34
Béreköltség	4 388
Bérjárulékok	1 074
Vállalkozók béreköltsége	2 350
Egyéb költségek	55
Értékcsökkenés	334
Tárgyi eszköz beszerzés	2 159
Vállalkozói tevékenység ráfordítása	616

Szakmai beszámoló:

Elvégzett vizitek száma: 3.314,-

Szakápolás+ szociális: 1.320,-

Ebből szakápolás: 1.614,-

Tisztán szociális: 385,-

Össességében 108 fő került ellátásra 2010-ben az alábbiak szerint:

Életkor	40-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-89	90-	összesen
Nő/fő	2	2	16	17	21	7	0	65
Férfi/fő	2	4	15	12	3	3	3	43

Vérvétel háznál: 420, betegszállítás: 86 alkalommal történt. Gyógyászati segédeszközzel folyamatosan 35-40 rászorult került ellátásra. 2010-ben az

Országos Egészségbiztosítási Pénztár havi 150.000 Ft-tal csökkentette a vizitkeretet. Ennek következménye a vizitek és az ápolói létszám egy fővel való csökkentése.

NCA pályázatok:

2010-es pályázaton alapítványunk 655.700 Ft-ot nyert működési támogatásként. A 2009-es pályázat szakmai

és pénzügyi beszámolóját az NCA tanácsa elfogadta és lezárta.

Ellenőrzések:

Az Önkormányzat Szociális Hivatala ellenőrzést végeztetett a Győri Módszertani

Vizsgálatot tartott az Országos Egészségbiztosítási Pénztár ellenőrzési csoportja is. Az ápolási okmányok, kimutatások felülvizsgálatát végezték el.

Központtal alapítványunknál és ennek során néhány ápolási okmány cseréjét kérték, mert újak kerültek bevezetésre. Ellenőrzést tartott az ÁNTSZ megyei főnövére és Soproni irodája, melyről jegyzőkönyv készült. Munkánkkal kapcsolatosan kifogás nem merült fel.

Alapítványunk feladatait az ide vonatkozó hatályos törvények, és rendeletek alapján látja el. (1989. évi. CLVI. Tv, 1993. évi III. tv. a szociális gondozásról, 1997. évi CLIV. tv. az egészségügyről, 43/1999 korm. rendelet)

A kuratórium határozatai:

- 1.) határozat: egyhangú szavazással elfogadta az alapítvány 2010-évi zárszámadását és szakmai beszámolóját.
- 2.) határozat: egyhangú szavazással elfogadta az NCA pályázatokról a tájékoztatást és felhatalmazták az ügyvezetést a 2010-évi zárszámadás alapján a 2011-évi pályázat február 3-ig történő benyújtására.
- 3.) határozat: 2011-évre a kuratórium egyhangúan határozta meg a szociális térítések díját: 500,-Ft/ alkalom.

*Szociális és Házi Betegápoló
Alapítvány Kuratóriuma*

Távirati jelentések néhány megtartott programunkról

(2010. karácsony–2011. böjt)

December végén két szomorú eseményre került sor: búcsút kellett vennünk Dr. Horváth Dénes tiszteletbeli felügyelőnkől és Alpár Gyiza lelkész testvérünktől.

Az év fordulójakor hagyományaink szerint tartottuk az istentiszteleteinket, emellett óév estéjén számosan vettünk részt az önkormányzat évbúcsúztatóján, újév napján pedig a természetjárók túráján. Presbiteraink természetesen az év első napján a szokásoknak megfelelően összejöttek egy évköszöntésre a nagyteremben.

Január 3-tól új bibliaórai sorozat vette kezdetét a Nyugdíjasotthonunkban, amelynek a témája az egyházi szociológiai kutatás eredményeinek részletes ismertetése volt.

Presbiteri ülést január 4-én és február 1-jén tartottunk; február 15-én pedig presbiteri bibliaóra volt.

Január 5-én Gabnai Sándor esperes az Északi Püspöki Hivatalba volt hivatalos egy megbeszélésre, amelynek keretében elindultak a július 24-i rádiós istentiszteleti közvetítés előkészítő munkálatai.

Január 6-án, Vízkereszt ünnepén vasárnapi rend szerint tartottuk alkalmainkat, amelyeken iskoláink is részt vettek.

Január 8-án küldötteink jelen voltak Révfülöpön, az Oktatási Központban az Egyházkerületi Rendkívüli Közgyűlésen, amelynek fő feladata a püspökjelölt lista véglegesítése volt. Végül, amint az ismert: Bencze András püspök-helyettes és Szemerei János esperes maradt benn a jelöltlistában.

Január 12-én az egyházmegyei Lelkeszi Munkaközösségi értekezletnek az Eötvös-gimnázium új díszterme adott helyet, a februári LMK pedig 9-én volt Beledben.

Januárban és februárban szerda délutánonként beiskolázási foglalkozások voltak a Hunyadi iskolánkban. Iskoláinkban lezajlottak az iskolai és szülői

bálok, farsangi ünnepek, a Nyugdíjasházunkban és a Hunyadiiban az igazgatótanácsi ülések is.

Január 17. és 22. között került sor az idei ökumenikus imahétre. Minden este egyetemes közösségben találkozhattunk a város különböző templomaiban. Idén igazgató lelkészünk a református templomban hirdette Isten igéjét, esperesünk pedig a Szent Margit templomban. A mi templomunk pénteken és szombaton adott otthont az alkalomnak, Filotás Julianna református lelkész és Bognár István plébános szolgálatával.

Január 22-én, a Magyar Kultúra Napján az Egyetem Erzsébet utcai Aulájában került megrendezésre a hagyományos ünnepi ülés. A KÉSz, a Kálvin Kör és a Luther Szövetség által közösen szervezett alkalom díszvendége és előadója idén Görömbei András irodalomtörténész volt.

Január 25–27. között gyülekezeti és egyházmegyei küldöttséggel jelen voltunk Keijo Sulkko finn testvérgyülekezeti világi vezető nyugdíjba vonulásának ünnepségén, valamint hasznos tárgyalásokat folytattunk testvérgyülekezetünk vezetésével, a városi önkormányzat alpolgármestereivel és a lapuai püspökkel is.

Január 28–29-én többen részt vettünk a révfülöpi Luther Konferencián és épületszárny-avatón.

Január utolsó hétvégéjén idei konfirmándusaink Pannonhalmán töltöttek egy csendeshétvégét.

Januárban és februárban két alkalommal tartottunk áhítatot a Corvinus Rádióban.

Újdonság, hogy egy új ifjúsági csoport is elkezdte működését gyülekezetünkben: a már konfirmált fiatalok közül a németül értők és beszélők is létrehoztak egy új Jugendgruppét.

Február 5-én, a vasi egyházmegyével közösen egyházmegyei napot tartottunk Bükön, amelyen előadással és fórummal

bemutakozhattak a püspökjelöltek, Bence András püspök-helyettes és Szemerei János esperes.

Február 5-én Hegedűs Attila igazgató lelkészünk Tégláson vett részt egy szeptemberi egyházi - teremtésvédelmi konferencia előkészítő megbeszélésén. Erre a konferenciára Sopronban várhatóan szeptember 28-29-én kerül sor.

Február 6-án a Duna TV forgatott a templomunkban - Hűvösvölgyi Ildikó színművész testvérünkről szóló „Szerelmes földrajz” című filmet február 26-án közvetítették.

Február 8-án a Luther Szövetség ülésén Dr. Reuss András teológiai professzor tartott előadást „Luther és a házasság” címmel.

Február 12-én Hegedűs Attila lelkészünk részt vett a Szélrózsa ifjúsági találkozón „utótalálkozásán” Budapesten.

Február 15-én minisztériumi vendégeket fogadtunk, akikkel egykori épületeink kárpótlásáról tárgyaltunk.

Február 17-én Gabnai Sándor esperes a püspöki hivatalban vett részt egyházkerületi missziós megbeszélésen, március 1-jén az esperesi értekezleten Sárváron, február 24-én pedig a Evangélikus Hittudományi Egyetem Dies Academicusán, amelyen egyetemünk díszdoktorrá avatta Szokolay Sándor zeneszerző testvérünket. Szeretettel innen is gratulálunk!

Február 19-én Nyugdíjasotthonunk adott helyet az Egyházmegyei Presbiteri ülésnek.

Február 23-án elhozhattuk az egyházközség pályázati támogatással megvásárolt új autóját.

Február 26-án német gyereknapot tartottunk gyülekezetünkben.

Február 26-án Egyházkerületi Nap volt Pápán, amelyen egyrészt megemlékezést tartott püspökségünk a Sopronhoz is számtalan szállal kötődő, 150 évvel ezelőtt született Payr Sándorról, másrészt pedig ezen a napon mutatkoztak be egy fórumon a püspökjelöltek.

Nagy öröm volt azt látni, hogy telt buszokkal fogunk tudni utazni mind Bad

Wimpfenbe, a tetvérgyülekezetünkbe áprilisban, mind pedig Drezdába, a júniusi Kirchentagra, mivel annyi jelentkező volt.

Március első hetében kellett elköszönnünk a majd fél évig nálunk szolgáló bajor teológus-pártól: Franziscától és Steffentől. Hálásan emlékezünk a szolgálatukra és személyükre.

Március 4-én, a szokott 17.00-i kezdettel Női Ökumenikus Imanap volt a Szent György Plébánia Jezsuita termében.

Március 6-án sikeres több-generációs szeretetvendégség volt a nagyteremben „A nagymama kuglófja” címmel.

Március 7-től egy héten át vasúti holokauszt vándorkiállítás volt a vasútállomáson az Élet Menete Alapítvány szervezésében, amelynek nyitó napjának délutánján a mi gyülekezetünk tarthatott megemlékezést.

Március 8-án a Luther Szövetség vendége a 80 éves id. Sarkady Sándor költő, főiskolai tanár volt, aki „A gyermekköltészet és vallásosság” címmel tartott előadást.

Március 9-én Hamvazószerdán az LMK helyszíne Sopronnémeti volt.

Március 11-én az Eötvös és a Róth középiskolák együtt tartották ünnepi megemlékezésüket a templomunkban, amelyet egy szép orgonakonzert követett.

Március 13-án a délutáni fertőszentmiklósi istentiszteletünkön Szalay Mihály lícista testvérünk hirdette Isten igéjét.

Március 14-től 16.00-kor a magyar bibliaórák helyén és idejében elkezdtük a Böjti Esti sorozatunkat a Nyugdíjasotthonban.

Március 15-én jelen voltunk a városi nemzeti ünnepi ünnepségen koszorúzással.

Március 16-án 17.00-kor (kivételesen szerdán) presbiteri ülést, 19-én pedig 17.00-kor Képviselőtestületi ülést tartottunk.

Igyekeztünk számos alkalom jelen lenni, mint például a KÉSZ üléseink, a Városszépítő Egyesület közgyűlésén, iskolai ünnepeken, bálokon, kiállítás-megnyitókön (Líceum, Liszt, Festőterem), jótékonyági alkalmakon, a MTESZ Székházban a bibliai előadásokon.

Dr. Horváth Dénes, a gyülekezet életét felelősen figyelő felügyelő.

Decemberben végső búcsút kellett vennünk tiszteletbeli felügyelőnkől, városunk díszpolgárától. Emlékére álljon itt róla néhány sor Szimon János ny. lelkészünk könyvéből.

A soproni evangélikus gyülekezet élete 1980–2000. c. könyvben olvassuk: „A 20 év alatt időrendben az első felügyelő dr. Horváth Dénes volt, aki neves, kitüntetett gyógyszerész doktorként a „patika mérlegére” tette a gyülekezet ügyeit, hogy megfelelő lelki gyógyszerrel kezelhetővé váljon a gyülekezet élete” (56–57. old.)

Talán a három azonos betűvel kezdődő szó nem csupán körülírni akarja a fontos szolgálatot, hanem rámutatni a benne rejlő lényegre, a közös nevezőre, ami Krisztussal való kapcsolatunkból fakad, amit ő így

fejezett ki: „ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást” (Jn 13,34). Mindezt nemcsak figyeli a felügyelő, mint egy vadász „méla lesben”, hogy adott esetben felelősen, figyelmeztető „lövést” adjon. Nem is olyan, mint egy meccs irányítója, aki szükség esetén piros vagy sárga cédulát osztogat a hibát elkövető játékosoknak. A felügyelő Krisztus szeretetéből él, hogy szerethesse a testvéreket. Nem felülről figyel, lenézve a küzdőkre a tribünről, hanem adott esetben a legnehezebb posztot vállalja, és le tud ülni egy padba megbeszélésre. Ilyen volt Dénes bácsi: leült minden vasárnap a padba a gyülekezettel és figyelt, mint felügyelő az ígére, hogy a mindennek *felett* álló *ügy* legyen *előtérben*. Utolsó időkig, amíg tudott, szerettei vezetésével (leánya, veje támogatásával) jött, mert a tiszteletbeli felügyelőséggel őt élete végéig megtisztelő gyülekezete között akarta dicsérni az Istent! 1999. április 18-án ünnepi istentiszteleten köszöntöttek 2 volt felügyelőt, köztük dr. Horváth Dénest, akinek már régóta szerették volna megköszönni áldozatos munkáját és a gyülekezetünk érdekében végzett szolgálatát. Oklevél és ajándék átadásával díszfelügyelővé iktatás történt igei mondanivalóval alátámasztva. Dénes bácsi Pál apostolt idézte: „Én plántáltam, Apollós öntözött, de a növekedést Isten adta.”

Szimon János

Alpár Geyza (1924–2010)

Emlékezzünk Alpár Geyza lelkész testvérünkre!

Temetési igehirdetés, Sopron (Evangélikus templom), 2010. december 30., 14.00

Alapige: „Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal meg önmagának; mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Tehát akár élünk, akár meghalunk, az Úrúi vagyunk. Mert Krisztus azért halt meg, és azért kelt életre, hogy mind a holtakon, mind az élőkön uralkodjék.” Róm 14,7–8

Keresztyén Gyülekezet, Gyászoló, Emlékező Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Nem azért választottam ezt az igét a mai alkalomra, mert már ezzel is alá szeretném támasztani, hogy egy evangélikus lelkész élete sosem önmagáért való élet, hanem elsősorban a szolgálatra elhívó Úrnak, Jézus Krisztusnak a szolgálata. Sokkal inkább arról szeretnék bizonyosságot tenni, hogy Isten milyen sokféleképpen van jelen az életünkben és mutat utat számunkra.

Hiszen kivételes életút zárult le akkor, amikor Alpár Geyzát magához szólította Mennyei Atyánk. Nem csak pozitív értelemben. A fent és lent megtapasztalása sokszor adatott osztályrészül neki, ugyanakkor Isten mindig megmutatta a következő lépés lehetőségét. Hiszen bár édesapját korán elvesztette, édesanyját 100 éves koráig maga mellett tudhatta. A jövő és az élete célja felől való bizonytalanság évei után megkapta a választ, amely Isten igéje felé, s egyben a teológiai tanulmányok felé irányította. Amikor a Teológiai Akadémia kapui – mint akkoriban oly sokak mögött – mögötte is bezáródtak, Isten olyan világi hivatás felé vezette, amelyben kiteljesedhetett az élete. Ajándékként fogadta el hitvestársát, gyermekeit és unokáit, akiről mindig olyan nagy lelkesedéssel és örömmel tudott beszélni, kollégáit és barátait, akiket mindig számon tartott, s érdeklődött felőlük. Amikor pedig elvesztette hitvestársát, Isten új, haláláig tartó életközösséget ajándékozott neki. Amikor emberektől ideológiák, üldözések vagy éppen az élet rendje szerint búcsút kellett vennie, megmaradt bizalma a jövőben, s abban, hogy élete Isten kezében van és

marad mindvégig. Ha élünk, az Úrnak élünk...

Kedves Testvérek! Hitem szerint Alpár Geyza elhívott ember volt egész életében. Ennek ellenére magának is nem egyszer feltette a kérdést, hogy Isten visszavonhatja-e elhívását? Egykor azt gondolta, hogy igen. De visszatekintve az életútra, ma már látjuk, hogy nem, mert – ahogy Pál apostol írja – „Isten ajándékai és elhívása visszavonhatatlanok” (Róm 11,29). Mert Ő tudja, hogy mit hogyan akar intézni és kit hová vezet az élete során. Hiszen nem lehet véletlen, hogy a világi hivatásban eltöltött évtizedek után éppen 1991-ben – már nyugdíjasként – kap lehetőséget az egykor megkezdett teológiai tanulmányok befejezésére és ordinálja őt az egyházkerület akkori püspöke. Akkor,

amikor a Soproni Evangélikus Líceum első újra evangélikus évfolyama indul. Ennek az évfolyamnak lehettem én magam is tagja, és így kaptam lehetőséget – ma már tudom, hogy Isten kegyelméből – arra, hogy négy tanéven keresztül tőle tanuljam a hittant – és sok minden mást, amit fiatalságról, kultúráról, Istenről, hitről, bizalomról és szeretetről tudni érdemes. Tudom, hogy nem vagyok ezzel egyedül. De csak így tudva és tapasztalva lehet megérteni, hogy mit jelent az, amit ő életrajzában szerényen így fogalmazott meg: *„Az irodai munkán kívül leginkább diákok, főképpen középiskolások között szolgáltam.”*, s azt, amit egy beszélgetésünkben mondott, hogy a hitoktatással és a diákok pásztorolásával töltött éveket élete legértékesebb részének tekintette. Kétségtelen, hogy az élete sokféle feladata és tevékenysége után a küldetése – a családi élet mellett – itt teljesedett ki. S talán azért tudott annyira a keresők, bizonytalanok pásztorára lenni, mert tudta, hogy mit jelent elbizonytalanodni, saját magunkat nehezen elviselni tudni, az életünk értelme és célja felől bizonytalanok lenni. Talán azért tudott sok tanítványa lelki vezetőjévé válni, mert egykor neki is volt olyan lelki vezetője Budaker Oszkár lelkész személyében, aki tanítva és Jézus Krisztusról bizonyosságot téve tudta vezetni őt hivatása megtalálása felé. Lelkészként példa előttem az, ahogyan elérte, amit sok lelkész szeretne, hogy az emberek, különösen az egyház jövőjét is jelentő fiatalok hozzá mentek, tanácsát, útmutatását kérve. Ő csak ült a fotelban könyvekkel körülvéve és beszélgetett. Őszintén és viccelődve, ironikusan és komolyan, de mindig szeretettel és bizonyosságot téve... Azért tudott Krisztusra,

a jó pásztorra mutatni, mert Krisztus őt is pásztorolta, s vezette arra az útra, amelyet neki szánt a földi életben. *Ha élünk, az Úrnak élünk...*

Alpár Geyza lelkésztestvérünk tudatosan készült a távozásra is. Gyakran beszélt róla, s az úrvacsorával megerősítve vette újra és újra számba életét és gondolt annak közelgő végére. Isten különös kegyelmeként tapasztalta meg, hogy a nyugdíjazásáig tartó első életszakasz után egy második szolgálati területet kapott, amelyben majdnem húsz évig munkálkodhatott. Isten kezébe tette le terveit és egész életét, amelynek vége felé így vallott: *„...napról napra, a bűnbocsánat bizonyosságában, kegyelemből élek. Hálát adva mindazért, amiben részem volt és van ma is. Amikor most visszaemlékezem, köszönöm az én Uramnak, hogy minden körülmény között elvisejt engem és kezében tart”. Ha meghalunk, az Úrnak halunk meg...”*

Gyászoló, Emlékező Testvéreim! Egy ilyen sokrétű életutat néhány mondatban összefoglalni lehetetlen. Mi, az itt maradottak, lehetőséget kapunk arra, hogy a magunk emlékeit felidézzük és magunkkal vigyük további életutunkra azt az ajándékot, amelyet Alpár Geyzában Isten nekünk adott. S így teljesülhet be mindannyiunk életében a Példabeszédek könyve egy mondatának igazsága: *az igaznak az emlékezete áldott.* (Péld 10,7) S így szólalhat meg a mi reménységünk is, hogy Krisztus őt is megváltotta, s ezért bátran tehetjük le életét, s a magunk gyászát és háláját is az Ő kezébe. Hiszen Krisztus megváltó, megsegítő és vigasztaló Úrként mindannyiunk életén uralkodik, ahogyan Pál mondja: *„Akár élünk, akár meghalunk, az Úrői vagyunk...”. Ámen.*

Wagner Szilárd

Vagonkiállítás: A múlttal való szembesítés és a jelenbeli összefogás tárlata

Az Élet Menete Alapítvány szervezésében nyílt meg Sopron pályaudvarának első vágányán az a vándorkiállítás, amely a holokauszt borzalmát idézi fel. A kiállítás megrendezésében példamutató összefogásról tettek tanúságot Sopron vallási és civil közösségei, mint ahogyan az is üzenetértékű, hogy a soproni állomás első vágányán kapott helyet a vagonkiállítás.

A tárlat Novák Ilona múzeum-pedagógus és az Élet Menete Alapítvány elnöke, Gordon Gábor együttműködése révén valósulhatott meg, és jutott el immár több helyszínre, amelyek között Sopron a negyvenkettedik. A kiállítás anyagát több mint 82 ezer ember látta – mondta el Gordon Gábor köszöntőjében.

A kiállítás fő színtere az a vagon, amelyben a Magyar Nemzeti Múzeum fotótár archívumából válogatott képek idézik a holokauszt borzalmait. Korabeli egyenruhák, fegyverek és a gőzmozdony jellegzetes hangja teszi élethűvé a tárlatot. A vagon talpazatán festett lábnyomok emlékeztetnek az áldozatokra, a falakon pedig, többek között, Radnóti Miklós Nem tudhatom című verséből olvasható idézet.

Rendhagyó, elgondolkodtató, egyben hiteles kiállításnak nevezte dr. Fodor Tamás, Sopron polgármestere a tárlatot, emlékeztetve arra, hogy a megtörtént borzalmakban része volt a Sopronból elhurcolt közel kétezer soproni zsidó honfitársunknak is. A fiatalok és a kevésbé fiatalok számára egyaránt fontos a múlt feltárása, ismerete, megértése, és a borzalmakkal való szembesítés, ami legyen előre tekintés, azért, hogy soha többé ne fordulhasson elő a történelemben hasonló tett – hangsúlyozta dr. Fodor Tamás.

Szita Szabolcs történész, a Holokauszt Emlékmúzeum vezetője történelmi visszatekintésében utalt arra, hogy az 1938-ban Magyarországra menekült zsidók, 1944 márciusának elején pontosan tudták, hogy elérkezett az elkerülhetetlen tragikus vég. Ekkor kezdődött meg a magyar nép drámájának és tragédiájának az új fejezete, a legsötétebb kor.

A szörnyű eseményeket felidéző vagon előtt állva emlékezzünk arra is, hogy Sopronból nem csak a soproniakkal indultak el a halálba vezető vonatok, hanem a kapuvári, a csornai, a csepregi zsidók számára is „bevagonírozó állomás” volt a soproni.

Ugyanakkor a kiállítás megrázó látványa emlékeztet hatszázezer honfitársunk tragikus sorsára, akiknek a guruló koporsót követően nem juthatott irgalom, kegyelem, még síremlék sem, csak a fájdalmas emlékezés. Sopron, a kultúrváros 25-30 szellemi kiválóságát veszítette el a vészkorszak alatt.

Szita Szabolcs felidézte azokat az emlékhelyeket, amelyek a történetek mementójaként szolgálnak: a Papréten álló emlékmű, a balfi nemzeti emlékhely, Fertőrákos, Nagycenk, Hidegség

emlékhelyei, amelyekre – amint azt a beszédet tartó történész hangsúlyozta – még sokáig szükség lesz. Az emlékhelyek, a megemlékezések arra is szolgáljanak, hogy képessé tegyenek arra, hogy legyőzzük a gonoszt, aminek soha többé ne engedjünk teret.

A holokauszt túlélőjeként Varga Ágostonné, Irma néni megrázó személyes-séggel szólt arról az elviselhetetlen és elmondhatatlan szenvedésről és megaláztatásról, amelyet ő maga is átélt: heringekként zsúfolták őket a marhavagonokba, úgy kellett utazniuk, hogy mindenüket elvették, lemeztelenítették őket.

Radnóti Zoltán rabbi szerint a vallásos emberek sem tudták a mai napig azt a törést kiheverni, amit a holokauszt okozott; hogy volt egy olyan kor, amikor az ember embernek farkasa volt. A kiállítás abban is segít, hogy elkövetkezzen az az idő, amikor az ember embernek társa lehet. Ennek példája lehet az az összefogás, amely Sopronban a vagonkiállítás kapcsán megvalósult. A kiállítás létrehozásában, működtetésében való részvétel lelki épülés is mindazoknak, akik annak bármilyen formában részesei, egyben hozzásegít ahhoz, hogy minél több legyen „a gondolkodó ember”, hogy egy megbékélést

hozó folyamatban az egymással szembeni ellentétek megszűnhessenek.

Minden megemlékezés a közeledésről szól – mondta Radnóti Zoltán, s egyben útjelzők is ezek az alkalmak. A múlt ismerete, a hagyományok, a história a mi útjelzőink, amelyet kötelességük az utódoknak ismerni, megőrizni és követni.

A közösséget összetartó erők is ezek – tette hozzá a rabbi, aki hangsúlyozta: embertársainkat lehet nevelni, lehet tanítani, lehet dorgálni, de egyet nem szabad: bántani. A másik ember bántása vezet a közösség tragédiájához.

Novák Ilona múzeumpedagógus részletesen is bemutatta a vagonkiállítást. A szervezők célja elsősorban az, hogy a mai fiatalok hiteles képet kapjanak a hajdani történekekről.

Csiszár Ágnes szervező elmondta: Az országban elsőként Sopronban a működő egyházak és felekezetek egy-egy nap felett vállaltak védnökséget, ökumenikussá téve így a vagonátlatot. Mindennap 16.30-tól más-más egyház lelkészei végeznek lelkészi szolgálatot és az egyházak tagjai mondanak verseket, ezzel is emlékeztetve valamennyiünket: „egy közülük, egy közülünk.”

B. Tóth Éva, fotó: Bárány Zoltán

Reményik Sándor: Ne ítéldj

Istenem, add, hogy ne ítéldj –
Mít tudom én, honnan ered,
Micsoda mélységből a véték,
Az enyém és a másoké,
Az egyesé, a népeké.
Istenem, add, hogy ne ítéldj.

Istenem, add, hogy ne bíráljak:
Erényt, hibát és tévedést
Egy óriás összhangnak lássak –
A dolgok olyan bonyolultak
És végül mégis mindenké
Elhalkulnak és kisimulnak
És lábaidhoz együtt hullnak.
Mi olyan együgyűn ítéldjünk
S a dolgok olyan bonyolultak.

Istenem, add, hogy minél halkabb legyek –
Versben, s mindennapi beszédben
Csak a szükségeset beszéljem.
De akkor szómban súly legyen s erő
S mégis egyre inkább simogatás:
Ezer kardos szónál többet tevő.
S végül ne legyek más, mint egy szelíd igen
vagy nem,

De egyre inkább csak igen.
Mindenre ámen és igen.
Szelíd lepke, mely a szívek kelyhére ül.
Ámen. Igen. És a gonosztól van
Minden azonfelül.

Leiden und Leidenschaft

„Evangelien sind Passionsgeschichten mit ausführlicher Einleitung“, so hat einmal jemand gesagt und brachte damit zum Ausdruck: auf Jesu Passion, auf die Ereignisse in Jerusalem laufe alles zu. Von diesen Ereignissen ist nicht nur am Ende der Evangelien jeweils in mehreren Kapiteln die Rede, sondern Jesu Passion und die Geschehnisse in Jerusalem leuchten schon vorher immer wieder auf. Zum Beispiel in den sogenannten Leidensankündigungen.

Im Markusevangelium mit seinen 16. Kapiteln ist von der ersten Leidensankündigung schon in Kapitel 8, also zur Hälfte der Kapitel die Rede: „Und er [Jesus] fing an, sie [die Jünger] zu lehren: Der Menschensohn muss viel leiden und verworfen werden von den Ältesten und Hohenpriestern und Schriftgelehrten und getötet werden und nach drei Tagen auferstehen“ (Mk 8, 31). Man kann auch sagen: was hier verkündigt wird, geschieht nicht nur bei der Hälfte der Kapitel, sondern es ist damit die Mitte des Evangeliums, um die sich letztlich alles dreht. Dass Menschen Jesus ausschalten wollen, weil er sie durch sein Sprechen und Tun herausfordert, findet sich aber auch noch früher (s. Mk 3, 6) und zeigt die besondere Bedeutung von Jesu Passion an.

Nach dem Matthäusevangelium ist Jesu Leben eigentlich von Anfang an gefährdet; gerade geboren, wird Jesus schon durch Herodes bedroht, und Maria und Josef ergreifen mit ihm die Flucht nach Ägypten (s. Mt 2, 13-23). So steht's also um den neugeborenen König der Juden, wie ihn die Weisen aus dem Morgenland nennen (s. Mt 2, 2); er ist ein merkwürdiger König, ohne Palast, auf der Flucht, in Lebensgefahr, die sich schließlich bis hin zum Tod am Kreuz verdichtet und steigert. Spöttisch in diesem Fall wird wieder vom „König der Juden“ gesprochen, auf der Tafel, die die römischen Soldaten als Kreuzesaufschrift anbringen (s. Mt 27, 37; s. auch v. 29). Für sie und ihren Befehlshaber Pilatus, der Jesus zum Tode verurteilt hat, sehen Könige, Herrscher anders aus.

Am Aschermittwoch hat kirchenjahreszeitlich die Passionszeit begonnen, die auf Karfreitag zuläuft und dort ihren Höhepunkt erreicht im Gedenken an Jesu bitterstes, schrecklichstes Leiden und seinen Tod am Kreuz. Es ist ganz interessant, sich anzuschauen, wie der Karfreitag in anderen Sprachen heißt, wobei aber auch schon eine Frage ist, was eigentlich das „Kar“ im deutschen Namen „Karfreitag“ bedeutet. Die Bezeichnungen des Karfreitags bringen unterschiedliche Aspekte, Gesichtspunkte der Passion Jesu, gipfelnd am Kreuz, zum Ausdruck.

Im Karfreitag der deutschen Sprache steckt das althochdeutsche Wort „kara“, das „Trauer, Leid, Wehklage“ bedeutet. Es stellt uns die Traurigkeit von Jesu Passion vor Augen, die uns ja zugleich vor Augen führt, zu was wir Menschen fähig sind, an Leiden, Schmerzen, Schrecken, Tod über andere zu bringen. Die Möglichkeit und Fähigkeit zu Worten und Taten, die Trauer, Leid und Wehklage auslösen, steckt in uns allen und bricht sich in verschiedenster Gestalt auch immer wieder Bahn.

Auf Ungarisch heißt Karfreitag bekanntlich „nagypéntek“, also übersetzt „Großfreitag“ oder „Großer Freitag“. Der Name zeigt die große Bedeutung dieses Tages an. In Jesu Passion bis hin zum Kreuz spiegelt sich die Größe der Liebe, der Hingabe Gottes. Für uns ist Gott kein Preis zu hoch. Der Apostel Paulus bringt sein Staunen über und sein Ergriffensein

von der sich in Jesu Leiden und Tod zeigenden göttlichen Liebe zum Ausdruck, wenn er im Römerbrief schreibt, dass sich jemand eigentlich allenfalls „für eine gute Sache“ opfere (Röm 5, 7); Gott aber gibt sich für Menschen hin, die böse, schlimm, schrecklich sein können und es auch immer wieder sind. Und so heißt es bei Paulus: „Wie sehr Gott uns liebt, beweist er damit, dass Christus für uns starb, als wir noch Sünder waren“ (Röm 5, 8). Die Aussage unterstreicht zugleich die Bedingungslosigkeit der Liebe, der Hingabe Gottes uns zugute.

Auf Englisch heißt der Karfreitag „Good Friday“, also „Guter Freitag“. Er ist gut für uns. Gut ist, dass die Welt mit dem Kreuz Jesu diesen sichtbaren Ort hat, an dem wir frei werden können. Denn alle unschönen, bösen Worte und Taten können wir ans Kreuz heften, wir können sie Jesus aufladen und mit ihm sterben, in seinem Tod untergehen lassen. So das Böse in uns, an uns losgeworden, können wir anfangen, neu, besser, heilvoller zu leben. Unsere Kräfte, Energien sind nicht länger an verfehlte, böse Vergangenheit gebunden. Und gut ist mit Blick auf unsere eigenen Leidenserfahrungen und Leidenszeiten, dass sie keine gottverlassenen Situationen darstellen, denn Gott hat in Jesus selbst

solche Erfahrungen und Zeiten in sich aufgenommen.

„Karfreitag“ auf Französisch heißt „Vendredi saint“, also „Heiliger Freitag“, sprich zu Gott gehöriger Freitag, von ihm herausgehobener Freitag. An ihm gipfelt, dass in allem Leiden, das Jesus auf sich nimmt, in allen Gefährdungen, Anfeindungen, Verspottungen, Angriffen auf sein Leben bis hin zum Tod, Gottes Leidenschaft für uns steckt. Das Wort „Passion“ gebrauchen wir nicht nur im Sinne von „Leiden“, sondern auch von „Leidenschaft“. Mit einer Liebe, mit einer Leidenschaft, der kein Preis zu hoch ist, möchte uns Gott für sich gewinnen, uns retten, damit aus immer wieder lieblosen Menschen liebende Menschen werden.

Allein Liebe tut gut, wirkt heilend, lebensförderlich, rettet; sie allein hat Ewigkeitswert und gewinnt den Himmel. Die Größe der Liebe Jesu spiegelt sich in seinem Geschick. Er geht nicht im Tode unter, sondern die größte Liebe erhält die größte Würdigung, den Himmel, das Leben der ewigen Welt. Dahin will Jesus uns mitnehmen. Die sich ihm anschließen, können nicht untergehen; denn sie sind von Gottes Leidenschaft, von Gottes Liebe in Jesus ergriffen, bewegt und erneuert und werden zur himmlischen Vollendung von Liebe und Leben geführt.

*Mit herzlichen Grüßen Ihr/Euer
Volker Menke, Pfr.*

Herzliche Einladung

auch zu den deutschsprachigen Veranstaltungen unserer Kirchengemeinde: **Gottesdienst** sonntags um 9.00 Uhr; **Wochenpredigt** donnerstags um 17.00 Uhr; **Konfirmandenunter-**

richt freitags um 14.30 Uhr; **Kindergruppe** für Kinder im Alter von 6-13 Jahren jeden zweiten und vierten Mittwoch eines Monats um 16.30 Uhr; **Neue Jugendgruppe** ab Konfirmandenalter jeden ersten und dritten Mittwoch eines Monats um 17.30 Uhr; **Jugendgruppe ab 16**

jeden ersten und dritten Freitag eines Monats um 19.00 Uhr; **Glaubensgesprächskreis** jeden zweiten und vierten Freitag eines Monats um 19.00 Uhr; **Gemeindenachmittag** (auf Deutsch und Ungarisch) jeden ersten Mittwoch eines Monats um 15.30 Uhr in den Räumlichkeiten des Ev. Altenheims.

(Nähere Auskünfte bei Pfarrer Dr. Volker Menke, Templom utca/Kirchgasse 12, Sopron/Ödenburg, Tel. 99/322-674)

Non-Hodgkin Lymphoma!

Ez a szó 2007.július 17-én megváltoztatta az életünket. Ekkor közölték az orvosok, hogy 3 és fél éves gyermekünk ebben a kórban szenved. 8 hónap infúziós kezelés, majd 16 hónap gyógyszer kúra. Sikeresen átvészelte gyermekünk ezt a nagyon nehéz, gyötrelmes, kínokkal teli időszakot. Környezetünk, az óvoda mindenben segített, hogy Noel a lehető legkevesebbet érezkeljen ebből a szörnyű betegségből.

Telt-múlt az idő, s reménykedtünk, hogy legyőzhetjük a kórt. Az orvosok, az eredmények is ezt erősítették bennünk. Nehéz szavakba önteni, hogy milyen boldogságot éreztünk, amikor a PET-CT eredménye negatív lett.

Izgagtottan készültünk az életünk egy másik periódusára. Iskolások leszünk!

Kéthavonta még ellenőrzésre jártunk, de minden ilyen alkalommal jó eredményeket kaptunk. Egy ilyen kontroll után jött a lesújtó hír, hogy ismételten non-hodgkin lymphomát diagnosztizáltak. Ez nem lehet, ez tévedés! – csak ez zakatolt a fejünkben. De sajnos igaz!

Ezt az érzést leírni lehetetlen, szembesülni vele kegyetlen. Megmondani a fiúnknak, hogy nem járhat szeretett osztályába, nem játszhat a társakkal, nem tanulhat a Jutka nénitől. Délutánonként nincs foci, nincs tenisz. Vasárnaponként még templomba sem szabad mennie, pedig mindig izgatottan készült a vasárnapi szentmisére, ahol nagyon sok új dolgot hallott.

Gyermekünk korát meghazudtolva vette tudomásul a hosszú kórházi kezelés hírét, az újra kezdődő gyötrelmeket. Egy kérdése volt. – Anya! Te ugye ott leszel velem! Igen ott, mindig, mindenben.

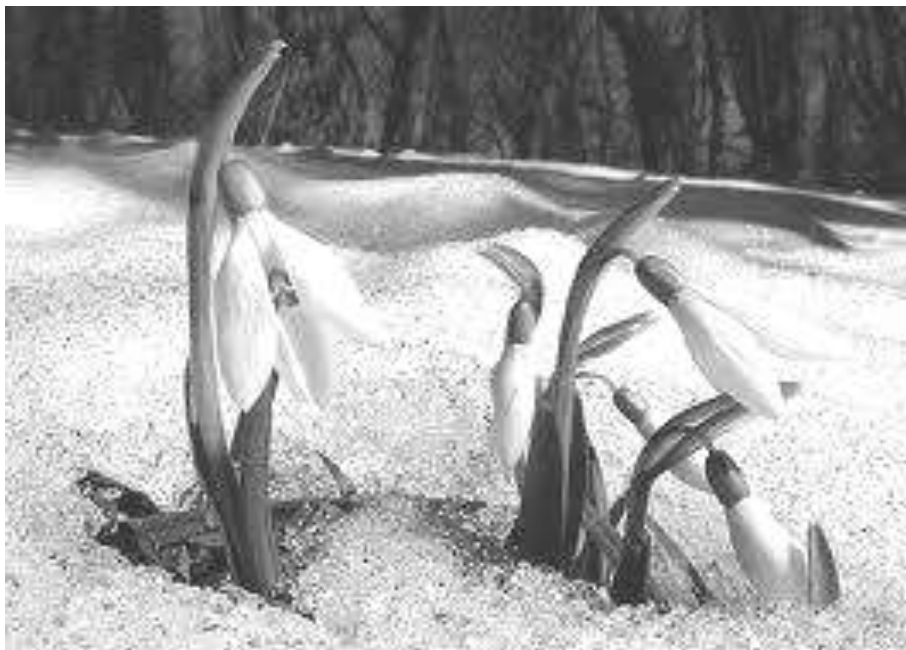
A munkahelyen, a kollégáim emberileg és anyagilag is sokat segítettek.

Nehéz időszak ez az életünkben. Váratlanul ért bennünket a hír, hogy az iskola és az evangélikus gyülekezet segíteni szeretne a családnak. Igazán megható, hogy ennyi segítő szándékú gyerek és felnőtt állt mellénk.

Az összegyűlt adományt az elmúlt héten adták át az iskolában. Sajnálom, hogy gyermekünk nem lehetett ott velünk, és nem köszönhette meg Ő is a felé irányuló jóságot, szeretetet.

Kérem, hogy imáikba is foglalják be gyermekünket, s kérjék az Úr segítségét fiunk teljes felgyógyulásához.

Minden ember önzetlen segítségét megköszönve: Markó Noel szülei

Nagyböjt: vallás, népszokások, napjaink

A húsvétot megelőző negyvennapos időszakot nevezzük nagyböjtnek. Hamvazószerdán kezdődik, és húsvétig tart. A Bibliában számos esemény tartott negyven napig: Jézus nyilvános működésének megkezdése előtt negyven napot töltött a pusztában; negyven napig tartott a vízözön; negyven napig volt Mózes a Sinai-hegyen, mikor megkapta a kőtáblákra írt törvényt; Jónás próféta negyven napos böjtöt hirdetett Ninivében.

A nagyböjthöz népszokások is kapcsolódtak. A zsíros edényeket hamvazószerdán elmosták, és csak húsvétkor vették újra elő őket. Húst és zsíros ételt nem ettek, olajjal vagy vajjal főztek. Gyakran készítettek sós vízben főtt nagy szemű magyar babot, szemes kukoricát. Böjti eledel volt a csiripiszli, melyet kicsíráztatott búza, rozs és liszt keverékéből sütöttek. Böjti étel volt a kukoricamálé is. A kukoricalisztet tejjel leforrázták, fejes káposzta levelére tették, és kemencében megsütötték. Nagypénteken nem reggeliztek, szokás volt vacsorára főtt tojást fogyasztani. A legtöbb helyen a II.

világháború előtt még népviseletben jártak templomba, böjt idején főleg feketében. Szokás volt a negyvenelés, ami abból állt, hogy csak egyszer ettek naponta. Egész faluk tartottak fogadott böjtnapot tűzvész, jégverés, marhavész, pestis emlékére, azért, hogy meg ne ismétlődjenek. Egyéni fogadott böjtöt is tartottak beteg családtag gyógyulásáért, haldokló szép haláláért, gyermekáldásért, jó férjért.

Napjainkban a böjt gyakorlata veszített lelki értékéből. Életünket az anyagi jólét hajszolása jellemzi. A böjt ezért a testi egészséget karbantartó eszközzé vált sokak számára. A böjt az önmegtartóztatás egyik formája, egyúttal az Istennel való kapcsolat helyreállításának eszköze. A böjt jó alkalom, hogy legyőzzük önzésünket, és gyakoroljuk a felebaráti szeretetet. Tudatára ébredjünk annak is, milyen nehéz helyzetben él sok embertársunk. Tartsuk fontosnak a böjtöt, hogy általa eltávolítsuk mindazt, ami szétszórta teszi a lelkünket, és megerősítsük azt, ami táplálja a lelket, megnyitva szívünket Isten és a felebarát szeretetére.

(Forrás: *Planéta Környezetvédelmi és Városvédő egyesület honlapja*)

Jellegzetes böjti ételek

Népi konyhaművészetünkben jellegzetes böjti ételnek számított a cibereleves, a korpából készült savanyú leves, a tejleves, túrós vagy mákos csikmák (házi, gyúrt tészta, amelyet kinyújtás után csíkokra vágnak, frissen, forrásban levő vízben kifőznek, majd cukrozott, darált mákkal megszórva fogyasztják), különböző aszalt gyümölcsök, tojás, halételek és sóban főtt bab, vagy a paprikás lepény.

Cibereleves

Hozzávalók: 4-5 gerezd fokhagyma, 1 dl tejföl, 1 dl tej, fél citrom, liszt. Elkészítés: tegyél fel kb. 1,5 liter vizet főni, adj hozzá 4-5 gerezd apróra vágott, vagy zúzott fokhagymát, forrald fel, majd egy evőkanál liszttel elkevert tejjel és tejföllel habard be. Fél citrom levével ízesítsd savanykásra, majd gyenge tűzön melegítsd át.

Credo

A Magyarországi Evangélikus Egyház folyóirata.

Szerk. Zászkaliczky Zsuzsanna. 2010/3-4. sz. 2010. Luther Kiadó.

Elöljáróban: engem meglepett Fabiny Tibor bevezetőjének egy bekezdése: „Egy fővárosi evangélikus egyházközség a kiadóhivatalnál váratlanul lemondta a gyülekezetnek küldött egyetlen Credo-szám további előfizetését. A kiadó érdeklődésére azt válaszolták, hogy a lelkészeknek nincs idejük lapot olvasni, és ez az újság „kulturprotestáns”...

Szerintem pedig a Credo egy igényesen szerkesztett, sokszínű, magas színvonalú folyóirat, amely megérdemelné, hogy sok-sok evangélikus értelmiségi asztalán ott legyen!

Már a tartalomjegyzék is valóságos kincsesbánya, olvassák csak:

LECTORI SALUTEM

Fabiny Tibor: Forrás és folyó

IRÁNYTŰ

Fehér Károly: „Krisztus közöttünk! – Van és lesz!”

IDÉZŐJEL

Kertész Eszter: Zsoltár az időről . Exitus . Tékozló . Fájjon

Vörös István: Világfa . A teknő

Kovács Imre: *Kérés*

ISTEN MŰHELYE

John Donne: Halálpárbaj, avagy vigasztalás a lélek számára a test halódó életével és élő halálával szemben (Fordította Bogárdi Szabó István)

Petri Gábor: A készre teremtett, mégis fejlődő világ. A teremtés és az evolúció viszonya az ontológia módszere alapján

A TEREMTETT VILÁG

Ittész András: Istennel osztozó. 150 éve halt meg Bolyai János

HARMÓNIA

Klembala Géza: A (megváltó) gyermek születése J. S. Bach Karácsonyi oratóriumában

TANÚK ÉS TANULSÁGOK

Ittész Gábor: A humanista reformátor.

Melanchthon változó megítélése az évszázadok tükrében

SZÓBIRODALOM

H. Hubert Gabriella: Ének a nyelv bűnéről
TÁRGY – KULTÚRA

Márton Gyöngyvér: Teremtés – papíron.
Gondolatok egy nyári rajzkiállításról
MODUS VIVENDI

Ifj. Hafenschér Károly: Valóban ördögökét űz? A zene evangélikus megközelítése
Fábri György: Nekünk így is jó?

Egyházzociológiai felmérés tükrében a magyarországi evangélikusság
FÜGGÖNY

Sipos Márti: Dráma – élet – játék

Evangélikus műhely

Kőhádi Dorottya: Rajzban nem lesz könnyű ábrázolni. Beszélgetés Richly Zsolttal az első Luther-rajzfilmről

Lackfi János: A lelkiösmeret szava. Epizód Luther Márton életéből – animációs forgatókönyv

SZEMLE

Kósa László: Kisimíthatók-e a szalak?

Kertész Botond: Mélység és magasság
Monok István: Hol van Európa?

Fabiny Tibor: A király kilenc köntöse

Hegedűs Attila: Kisváros a határon

Korányi András: „...minden népet”

K. Sebestyén Nóra: „...hogy érthető legyen az érinthetetlen”

Székács István: *Könyvoköltészet*

Szőnyi István: Kalákában a Kalákáról

Székács István: Isten is táncolhat

Béres Tamás: Egymásért szenvedni

Ifj. Szebik Imre: Biblia és (gen)etika

Kisvárdai Dóra: Tér, szín és forma a megújulás palettáján

Szőnyi István: Kiegyenesíthető-e a labirintus, avagy szükséges-e kalauz a félreérthetetlen mondatokhoz?

Németh Szabolcs: A dunántúli

evangélikusság egy darabja

Nagy Villó: Ismeretlen ismerősök

Olvashatunk szépirodalmat, teológiai írást, megemlékezést, zenével és képzőművészettel kapcsolatos értekezést, a teremtés és evolúció viszonyáról, az

egyházunkban végzett szociológiai felmérésről, a Meglepetés Színházról, egy 16. századi énekről „ a nyelv bűnéről”. Több, mint tizenöt recenziót találunk könyvekről, kiállításról – köztük lelkészünk, Hegedűs Attila írását is. Van a kötetben interjú, „kóstoló” a leendő Luther-rajzfilm forgatókönyvéből. A szerzők között szerepel lelkész, matematikus,

irodalom- és könyvtörténész, tanár, egyházenész, társadalomtudós, valamennyien saját szakmájuk jeles művelői. Mindezekhez biztos kézzel válogatott (forrással is megjelölt!) illusztrációk!

További biztatásul az olvasáshoz kiválasztottam egy cikket, és egy verset.

Tényleg jó így?

Fábri György: Nekünk így is jó? – Egyházzsociológiai felmérés tükrében a magyarországi evangélikusság. Credo. 2010/3–4. 101–114. l.

Önismeretünket növeli, cselekvésre készíthet, ha belenézünk abba a tükörbe, amelyet ez a felmérés tart elénk. Azért is született, az *Élő kövek egyháza – az evangélikus megújulás stratégiája* háttéranyagaként. (Az Élő kövek egyházáról a Credo 2009-ben különszámot adott ki!)

A címnek van valami kellemetlen, kényelmetlen érzést okozó felhangja... Nekünk így is jó? Mindennel meg vagyunk elégedve...?” „...a jövőt ugyan kicsit borúsnak látjuk, de amit ma ad nekünk az egyház, és amit mi adunk neki, azzal összességében elégedettek vagyunk. Ez a megnyugtató vagy éppen aggasztó tanulsága az egyháztagok körében végzett kutatásunknak...” – summázza az eredményt Fábri György.

A kutatás a szokásos szakmai szabályok szerint készült. Kérdőíves felmérés, lelkészekkel készített mélyinterjúk, az egyházi intézmények vezetői körében végzett online felmérés adta a vizsgálat anyagát. Némi hibaszázalékot rejt magában az a tény, hogy – a mintaképzéskor figyelembe vett nyilvántartások alapján – a gyülekezeti élethez szorosabban kötődőkhöz, illetve 45 %-ban a 65 év felettiekhez jutottak el a kérdőívek, „vagyis az elfogadó/elkötelezett attitűd inkább jellemző a válaszolókra” (Számomra már ez sem megnyugtató. Nem a hibaszázalék, hanem az a tény, hogy ennyire elidősödtünk!)

Nézzük kicsit közelebbről, az írás fejezeteinek mentén:

Kik azok az evangélikusok?

A vizsgált mintában az egyháztagok többsége „hazulról hozta”, és büszkén vállalja evangélikusságát. Evangélikusként nem érznek túl nagy különbséget maguk és a társadalom más tagjai között, leginkább kívánatosnak a segítőkészséget, a családcentrikusságot, az összetartozást, a szülői és nemzeti hagyományok ápolását, a betegek, szegények, elesettek iránti érzékenységet tartják. Amikor a három legfontosabb dolgot kellett kiválasztani egy megadott listáról, első helyen, majdnem 100%-os arányban a család szerepelt, ezt követte a biztonság. Kissé leszakadva, de egymáshoz képest hasonló arányban választották ezután, mint fontos dolgot, a baráti kapcsolatokat, a jó anyagi körülményeket és a közösséghez való tartozást. A sort, mindössze 4,9%-kal a szabad, kötetlen élet zárta. (Azért ne felejtjük, hogy mint a majdnem fele 65 éven felüli!)

Hívek az egyházban és a gyülekezetben

Ebbe a fejezetben az egyház tanítása és a „maga módján” vallásosság, az imádság és bibliaolvasás, az úrvacsorázás gyakorisága mellett szó esik a sokunk által gyakran felemlített nem elegendő templomba járásról is, színes grafikonokkal.

Feltették a kérdést azoknak, akik nem, vagy ritkán járnak templomba: „Mi az, ami arra késztetné, hogy elkezdjen templomba járni?”

Mit gondolnak, mi volt a leggyakoribb válasz...?

„Nincs olyan, semmi, nem tudja” „Vagyis – írja a szerző – „a templomtól elszokott egyháztalálkozók nem érzékelik, mire lenne szükségük ahhoz (vagy nincs is szükségük rá), hogy az istentiszteletet látogassák. Vajon ez nem az egyház megszólító erejének kritikája?”

Mi milyen következtetéseket vonunk le magunknak?

Fontos kérdés még a fejezetben belül, hogy ki mit érez problémának és mivel elégedett?

A megkérdezettek többsége a templomba járás elégtelenségét, a rossz anyagi lehetőségeket és az elerőtlenedett hitéletet érzi a legfőbb gondnak.

Számomra egyik legérdekesebb az az ellentmondás volt, amely az elégedettségben tükröződik. A mintában résztvevők több, mint fele elégedett a gyülekezet tagjainak aktivitásával, de amikor rákérdeznek arra, hogy mennyi időt fordít átlagosan önkéntes gyülekezeti munkára, kiderül, hogy az egyháztalálkozók 10%-a sem végez ilyen munkát legalább havonta! 72%-a pedig egyáltalán nem kapcsolódik be ilyen módon a gyülekezet életébe!

Miközben azt mondjuk: legfőbb értékeink közé tartozik a segítőkészség, az összetartás, a szegények, elesettek iránti érzékenység, komolyabb közösségi feladatvállalástól már ódzkodunk!

A megkérdezettek önjellemzése szerint kilenczetedük tartja fontosnak a gyülekezethez való tartozást, de egyházi csoportnak alig néhányan tagjai, ők is elsősorban felnőtt bibliaköröknek, gyülekezeti kórusnak.

Hol a közösség mostanában...?

Lelkészek az egyházban és a gyülekezetben

Ebből a fejezetből két kérdéskörre szeretnék reflektálni.

Az elsőhöz idézek: „A lelkesek sok gyülekezetben úgy érzik, nem kapnak segítséget a gyülekezeti tagoktól.”

Nálunk megkapják...?

A második az a számomra is meglepő adat, amely a látogatásokkal kapcsolatos.

Gyakran kérjük számon lelkeszeinktől a látogatást. És mi derült ki a felmérésből? 44% megfelelőnek ítéli a lelkesekkel való találkozások gyakoriságát, 47% pedig egyáltalán nem is igényli....

Egyház és társadalom

Amit itt olvasok, az azt jelzi, hogy ez ügyben igencsak nehéz eleget tenni a hívőknek! Nagyjából ugyanannyian tartják úgy, hogy az egyház túl sokat hallatja a hangját országos politikai, közéleti kérdésekben, mint amennyien keveslik ezt!

No, most légy okos, Domokos!

Összegzés

Az összegzés a bevezetőre rímel. Büszkék vagyunk evangélikusságunkra, de külön tenni érte már nem igen akarunk!

„...közeledve a reformáció félévezredes ünnepléséhez, a lutheri örökség akár arra is indíthatna most bennünket, hogy élesebb kontúrokra érzékeny szemmel nézzünk magunkba keresztény emberként és evangélikus gyülekezeti tagként... A... kutatási program értelme éppen az volna, hogy ehhez kínáljon fogódzókat, kiindulópontokat” – így Fábri György.

Mert igaz ugyan, hogy az egyház – mint a hívők közössége Krisztusban, – nem a mi kezünkben van, de az, hogy hogyan működik helyi gyülekezetünk, vagy akár országos egyházunk, a mi munkánktól is függ. Hogy gyermekkorom papját idézzem abból az időből, amikor még szokásos volt a befőzés: „Az uborkát megadta az Isten, de az üvegbe nekünk kell beleszúrunk...!”

Várfalvi Erzsébet

Kertész Eszter: Zsoltár az időről

az időt te adtad
mért fordult ellenem
miért lett ellenség
miért lett szűk verem
elhagy a hangom is
az arcom idegen
harctér lett a testem
kicsorbult fegyverem

azelőtt a csaták
rajtam kívül dúltak
leomlott a várfal
riadót se fújtak
bent rombol az idő
magát hiszi úrnak nem készít örömet
a felkelő új nap

meghasonlás támadt
testem lelkem között
támogatásomra van-e még eszközöd
hogyan belső szobámból kiűzze a ködöt
láthassa a lélek
miben gyönyörködött

egyszer majd az időt
világnyi takarót
könnyen fellebbented
összehajtogatod
kövek repedését
kivirágoztatod
romok helyett győztes
lombjaid zúgatod

Család éve 2011.

A katolikus egyház ezt az évet a Család Évének nyilvánította. Gyülekezetünk egy kis csoportja, a volt alphások és útkeresők segítségével gyülekezetünk is csatlakozik ehhez a kezdeményezéshez. Alapvető célkitűzésünk volt, hogy nem a család krízisével, hanem annak örömeivel szeretnénk foglalkozni: nem az a fontos, hogy arról beszéljünk, ami nem vagy rosszul működik - önmagában erről beszélni kevés, a hathatós segítséghez kevés az erőnk -, hanem a családban élés örömét szeretnénk felvillantani különféle programokkal.

Az első ilyen programon már túl vagyunk, Várfalvi Erzsébet testvérünk szervezett egy, „A nagymama kuglófja” című szeretetvendégséget, amelyen a különböző generációk együttéléséről beszélgettünk. A szeretetvendégség legnagyobb hibája a helyhiány volt... Hálás köszönet a szervezésért!

A következő gyülekezeti program a Házások istentisztelete lesz március 27-én 10 órakor, ahová külön szeretettel várjuk azokat, akik legalább 25 éve élnek házasságban. Őket ünnepeljük az istentiszteleten, illetve az azt követő ünnepi ebéden.

Tervezünk egy előadás-sorozatot is *Családi kör* címmel. Az egyházi intézmények várják a gyülekezet családait a következő alkalmakra:

Március 30. 17 óra, Eötvös-gimnázium: *A családi életre nevelés - egyéni módszerrel - az iskolai szakértőcsoport előadása*

Április 18. 17 óra, Borsmonostori utcai óvoda: *Gyermekrajzok üzenete a családról - előadó: Bolla Balázsné*

Május 5. 17 óra, Hunyadi Iskola: *A magyar népmesék üzenete a családról, előadó: Bolla Balázsné*

Május 26. 17 óra, Líceum: *A Soproni Evangélikus Líceum történetének mérföldkövei - előadó: Tölly Balázs igazgató*

Ősszel folytatjuk a sorozatot:

Nyugdíjasotthon: *Idősek a családban - örömök és gondok.*

Evangélikus Levéltár: *Régi soproni családok*

Temető-látogatás

Emellett májusban ismét szeretnénk szervezni egy gyülekezeti majális, és nyárra tervezünk egy közös nyaralást a gyülekezeti kisgyermekes családoknak június 26-tól július 2-ig, Gyenesdiáson.

Hegedűs Attila

Tervezett programok

Március 20-án, a 10.00-i istentiszteletünket elején tartjuk egyházközségi közgyűlésünket, amelyen megtörténik gyülekezetünkben is a püspökválasztás.

Március 21-én 18 órától újra elindul az Útkereső kurzus. 110 héten keresztül hétfőnként este találkozunk azokkal, akik egy vacsora mellett szívesen beszélgetnének a hit kérdéseiről.

Március 24-én Gabnai Sándor esperes tart előadást a bibliai szabadegyetemen a MTESZ Székházban 17.00-i kezdettel Jakab leveléről.

Március utolsó hétvégéjén a hagyományos révfülöpi evangélikus borfesztiválon ismét képviseltetve lesz a gyülekezetünk is borászaikkal.

Március 26-ára meghívást kaptunk 10.30-ra a szilsárkányi gyülekezetbe templomszentelési ünnepségre.

Március 27-én a 10.00-i istentiszteletünk „házas-napos” alkalom lesz, az alkalom után szeretetvendégséggel.

Március 31-én 14.00-kor a Thierring sírnál lesz megemlékezés a temetőnkben.

Április 1-3 között gyülekezeti delegációnk utazik további kapcsolatépítési szándékkal egy teljes busszal Bad Winpfenbe, a testvérgyülekezetünkbe.

Ugyanezen a hétvégén lesz városunkban a Líceum szervezésében az egyházkerületi konfirmandus-hétvége.

Április 3-án és 22-én a Corvinus Rádióban mi tartjuk a vasárnapi áhítatot.

Április 5-én presbiteri ülést tartunk 17.00-kor a nagyteremben.

Április 9-én lesz küldötteink számára 10.00-tól Rábaszentandrásan az Egyházmegyei Közgyűlés, amelyet Egyházmegyei Presbiteri ülés is megelőz.

Április 9-én 15.00-kor jótékonyági koncert lesz templomunkban az óvodánk javára, amelyen a bécsi Staatsoper művészei szerepelnek.

Április 9-10-én teológusnap lesz gyülekezetünkben. 9-én, szombaton este 18 órakor böjti szeretetvendégséget tartunk a teológusok szolgálatával, másnap az istentiszteleten a Teológia rektora, Dr. Szabó Lajos és a teológusok fognak szolgálni.

Április 12-én 17.00-kor Luther Szövetségi ülés lesz, amelyen Gabnai Sándor esperes tart előadást Náhum és Habakuk próféták könyveinek összehasonlításáról.

Április 13-án az egyházmegyei lelkészi munkaközösségi ülés (LMK) Kismartonban lesz, ahol az osztrák kollégákkal együtt közösen tartjuk lelkészgyűlésünket.

Április 16-án délelőtt Celldömölkön lesz az egyházkerületi közgyűlés.

Április 17-én, Virágvasárnap ünnepén a 10.00-i istentiszteletünkön emlékezünk meg a 25 és 50 éve konfirmált testvéreinkkel együtt az Istenbe vetett hitünk megerősítéséről.

Április 19-én - várhatóan 19.00-kor - nagyheti koncert lesz a templomunkban, amelyen egy jazz-kvartett adja elő a Húsvéti szvitet.

Ezen a napon kezdetét veszi a Nagyhét: istentiszteleteink a húsvéti ünnepkörben a hagyományaink szerint lesznek:

nagycsütörtökön, április 21-én 17.00-kor német, 18.00-kor magyar istentisztelet

nagypénteken, április 22-én 8.00., 10.00-kor magyar, 9.00-kor német, 18.00-kor passiók istentisztelet

nagyszombaton, április 23-án 14.00-kor német és 15.00-kor magyar istentisztelet a temetőkápolnában

húsvét ünnepén 5.30-kor hajnali, 8.00., 10.00-kor magyar, 9.00-kor német istentisztelet

húsvéthétfőn 8.00., 10.00-kor magyar, 9.00-kor német istentisztelet.

Istentiszteleti szolgálati beosztás 2011 böjtjétől húsvétig

nap	szolgálat	lelkész	nap	szolgálat	lelkész
március 20.	8.00 magyar	Hegedűs A.	április 17.	8.00 magyar	Gabnai S.
	9.00 gyermek	Gabnai S.		9.00 gyermek	Hegedűs A.
	9.00 német	Menke, V.		9.00 német	Menke, V.
	10.00 magyar+ közgy.	Hegedűs A.		10.00 magyar	Gabnai S.
	15.00 Balf	Hegedűs A.		15.00 Balf	Gabnai S.
március 27	8.00 magyar	Hegedűs A.	április 21.	17.00 német	Menke, V.
	9.00 német	Menke, V./Könemann,H.		18.00 magyar	Gabnai S.
	9.00 gyermek	Gabnai S.	április 22.	8.00 magyar	Hegedűs A.
	10.00 magyar	Hegedűs A.		9.00 német	Menke, V.
	15.00 Balf	Hegedűs A.		10.00 magyar	Hegedűs A.
16.00 Fertőszentmiklós	Hegedűs A.	18.00 magyar-passió	Gabnai S.		
április 3	8.00 magyar	Gabnai S.	április 23.	14.00 temető-német	Menke, V.
	9.00 német	Menke, V.		15.00 temető-magyar	Hegedűs A.
	9.00 gyermek	Gabnai S.	április 24.	5.00 magyar	Hegedűs A.
	10.00 magyar	Gabnai S.		8.00 magyar	Gabnai S.
	15.00 Balf	Gabnai S.		9.00 német	Menke, V.
16.00 Kórházkápolna	Gabnai S.	10.00 magyar	Gabnai S.		
április 10.	8.00 magyar	dr. Szabó Lajos	15.00 Balf	Gabnai S.	
	9.00 német	teológusok	15.00 Nagycenk	Hegedűs A.	
	9.00 gyermek	teológusok	16.00 kórház	Gabnai S.	
	10.00 magyar	dr. Szabó Lajos	16.00 Fertőszentmiklós.	Hegedűs A.	
	15.00 Balf	teológusok	április 25.	8.00 magyar	Szervezés alatt
16.00 Fertőszentm.	teológusok	9.00 német		Winter. G.	
			10.00 magyar	Szervezés alatt	

Christophoros

A Soproni Evangélikus Egyházközség újságja
9400 Sopron, Bünker köz 2.

e-mail: evgyul@bdeg.sopron.hu

tel: 99/523-002; fax: 99/523-003

Készítette a szerkesztőbizottság tagjai:

Koordinátor: dr. Tölle Katalin

Nyelvi és teológiai lektor: Hegedűs Attila

Tördelés: Kóczán Krisztián

Felelős kiadó: Hegedűs Attila

Rovatfelelősök: Visszatekintés, tervezett programok: Gabnai Sándor, Lélek-zet (prédikációk, meditációk): Hegedűs Attila, Deutsche Seiten: Volker Menke, Gyülekezetünk életéből: dr. Tölle Katalin, Iskoláink: Balikóné Németh Márta, Életmód: Balikóné Németh Márta és dr. Tschürtz Nándor, Periszkóp (kitekintés): Várfalvi Erzsébet, Engedjétek hozzám jönni (gyermekről, gyermekeknek): Mátisné Schlögl Patrícia

Nyomtatva a Lóvér Print nyomdában, 350 példányban.

Várható következő megjelenés: 2011. húsvét